

Regionala skärgårdsrådet

Datum	2021-02-11
Tid	11.00 - 12.45
Plats	Digitalt
Kallade	Enligt sändlista

Dagordning

- 1 Mötet öppnas
(Gustav Hemming) 11.00 – 11.02

Mötet öppnades.

2. Lägesbild från SIKO, (inklusive Corona) 11.02 – 11.10
(Göran Lagerström)

Det är fortfarande fler människor ute på öarna än vanligt, då många jobbar hemifrån. Det finns inga rutiner för hur man fraktar gods och förnödenheter mellan bryggor. Godsbokningen fungerar inte alltid tillfredställande när livsmedelsbutikerna har anpassat sig till ökad omsättning. Hotellen i skärgården är stängda, men i övriga näringar finns det gott om arbete. Efterfrågan på bredband är hög. Alla uteblivna evenemang ger ansträngd ekonomi hos småföreningar och näringslivet. Arbetet blir mer digitalt och därför skulle digitaliseringshjälp behövas.

SIKO har 15 föreningar som medlemmar och fem föreningar står på kö att bli medlemmar. Företagsföreningar vill bli medlemmar. Vissa av SIKO:s projekt är försenare på grund av corona. En ny idé om ett projekt är att vaccinationsbåtar ska kunna vaccinera folk på öar utan läkarbåt eller mottagning. Frivilliga båtförare sökes. Som situationen ser ut nu avråder SIKO från att pendla till skärgården, det är bättre att stanna på en plats.

3. Lägesbild ur ett skärgårdsperspektiv från kommunerna och Skärgårdsstiftelsen (inklusive Corona) 2-3 min/presentatör 11.10 – 11:40

- Skärgårdsstiftelsen (Ulrika Palmblad)

Projektet Skärgårdsbarometern samlar in mobildata för att få en uppfattning av hur många som rör sig i skärgården och Skärgårdsstiftelsens områden. Tillgänglig statistik pekar på ca 1 miljon besökare per år men det finns mörkertal. Skärgårdsbarometern visar på att det är ca 2 miljoner besökare i Stockholms skärgård. Det finns tre olika trender. Fastlandsbesökarna har ökat jättemycket i och med Corona. Gålö hade

exempelvis ca 900 000 besökare, vilket är en ökning med 30 procent. Besök i naturhamnarna har ökat med 30 procent. Besökarna har ökat med 80 procent längre ut i skärgården. Utländsk mobildata finns inte med i statistiken.

- **Nynäshamn (Harry Bouveng istället för Nina Munters)**

Verksamheten rullar vidare som vanligt. Det mesta fungerar i Nynäshamn.

- **Södertälje (Bo Ohlson)**

De flesta näringar har klarat sig bra i skärgården trots corona. Bredbandsfrågan är ständigt aktuell med försenaningar. Många konserter, evenemang och liknande är inställda. Landbaserade skärgårdsbesök ökar då man inte behöver åka båt för att komma dit.

- **Stockholm stad, Visit Stockholm (Carolin Strand)**

Vi är i fas med vaccineringsarna. Besöksnäringen är fortsatt väldigt hårt utsatt. Nu tittar vi på sommaren 2021 och skärgården är mycket attraktiv som besöksmål. Vi arbetar för levande kajer och planerar för en ny gästhamn på Djurgården.

- **Norrtälje (Torkel Andersson)**

Har inget nytt att rapportera om. Helhetsbilden stämmer med SIKO:s redovisning. Bredbandsfrågan är ständigt aktuell och det vore bra att ha ett skärgårdsråd med temat bredband.

- **Österåker (Anna Anderman)**

Vi har istidtabeller och svävartrafiken fungerar lite sådär. Sophanteringen är alltid en utmaning i skärgården. Något vi skulle kunna ha som tema på ett skärgårdsråd. Vi har inlett en förstudie för en brygga i Åkersberga.

- **Värmdö (Moa Öhman)**

Vi ser över eventuella kompletteringar för trafiken mellan Stavsnäs – Värmdö. Det behövs fler landningsplatser för ambulanshelikoptern på Nämndö. Sophantering och bredband är viktiga frågor.

- **Vaxholm (Malin Forsbrand)**

Samarbetet har fungerat bra under corona. Det finns ett stort intresse för utomhusaktiviteter i kommunen. Vi har ett kajprojekt i Vaxholm, just nu söks det medfinansiering och det är viktigt att involvera befolkningen. Insatser för att underlätta för näringslivet att komma igång igen har satts in.

- **Haninge (Ulla-Britt Öhman)**

Skolan på Ornö fungerar bra. Däremot finns det en oro för vårdshuset. Det är mindre Corona bland boende i Utö. Idag finns det 15 barn på förskolan istället för fem. Det är

stora förbättringar för färjan. Färdtjänsten fungerar jättebra. Strandskydd är intressant att titta mer på. Det vore bra om grovsopfärjan kom igång igen, den har inte gått under hösten och våren.

Diskussion: Lärdomar och framåtblickande!

11:40-11:50

Fem viktiga remisser finns ute från Regionen. Vilka bör beaktas ur ett skärgårdsperspektiv.

4. Slutredovisning Tre skärgårdar: Hur är projektet användbart för de som arbetar med skärgårdsfrågor och hur kan de bidra till genomförandet av projektet. <https://treskargardar.com/> (Saga Ekelin & Agneta Persson) 11:50-12:30

Uppdraget kommer från Havs- och vattenmyndigheten. Projektet berör skärgårdarna för Stockholm, Åland och Åbo. Sju delstudier har tagits fram. Dessa tillsammans med annan information kan laddas ner från hemsidan.

1 Inventering av tidigare projekt och kunskapsläget

Syftet med delstudien är att tillgängliggöra den information som redan finns samt identifiera eventuella kunskapsluckor. Utmaningen har varit att hitta bra och tydlig statistik. Åland har tydlig statistik. Gemensamma strategier och planer för de tre skärgårdarna skulle behöva utvecklas.

2 Digitaliseringens och delningsekonomis möjligheter

I denna delstudie har vi identifierat nya möjligheter och innovationer som digitaliseringen och delningsekonomin medför och som kan bidra till att tackla skärgårdens utmaningar. Kommuner, regioner kan samverka ännu mer med företag och organisationer.

3 Klimatanpassning

Denna delstudie undersöker klimatpåverkan från skärgården och hur skärgården kan bidra till minskad klimatpåverkan genom ändrad mänsklig aktivitet. Förutom att begränsa effekten av klimatförändringar är det även viktigt att anpassa samhället till ändrade förutsättningar.

4 Innovationsstöd

Delstudien om innovationsstöd ger stöd till idéer som berör havsmiljö, vattenresurs, vattenhushållning, vattenbruk eller andra ekosystemtjänster, och affärsmöjligheter som möjliggör sysselsättning i de tre skärgårdarna

5 Blå tillväxt

Blå tillväxt är en strategi som tagits fram av EU-kommissionen och syftar till att stödja tillväxten i hela Europas havssektor. Inom strategin arbetar man med att kartlägga och hantera utmaningar inom ekonomi, miljö och arbetsmarknad som påverkar haven samt att lyfta fram synergier mellan olika sektorer. Strategin har öppnat upp för ett nytt sätt att se på havet som en resurs samtidigt som den lyfter upp det kritiska miljötillståndet i våra hav på den politiska agendan.

6 Båtlivets miljöpåverkan

Fritidsbåtar, liksom båtar tillhörande fastboende i skärgården, påverkar naturen under ytan på många sätt. Vi vill alla kunna fortsätta att nyttja den vackra skärgården även i

fortsättningen. Båtlivet har en avgörande betydelse som skärgårdsnäring och för att hålla skärgården levande.

7 Regelefterlevnad

Möjlighet till förbättrad tillsyn och uppföljning av regelefterlevnad genom nya data och samarbeten – en konkret studie med fokus på yrkesfisket. För att riktigt dra nytta av de nya möjligheterna behöver myndigheter samarbeta närmare varandra, men framförallt även med privat och ideell sektor för att ta del av ny information från nya källor.

Huvudstudien fokuserar på vikten av en politisk överenskommelse att länderna samverkar för att nå regional utveckling. Utformning av de tre skärgårdarna till ett profilområde i världsklass som kan motivera den politiska samverkan och visa på nyttorna att ha en strukturplan. För att utveckla hanteringen av de gränsöverskridande utmaningarna och möjligheterna i de tre skärgårdarna föreslås gemensamt arbete med långsiktig och strategisk planering.

Tre förslag på uppföljning:

1 fokus på uppföljning om fysisk planering. Skapa samverkansprojekt med kopplingar till miljö, social och ekonomisk hållbarhet.

2 Skärgårdsstrategin vs delstudieresultat 3 Skärgårdar. Ex. identifiera möjliga och angelägna projekt att driva tillsammans med en eller flera av skärgårdskommunerna

3 uppföljning och klimatpåverkan/anpassning kommunikationer. I en studie kan analysen om relativa utsläpp mellan skärgården och övriga regionen vidareutvecklas. Resultatet av studien kan utgöra underlag till en regional klimatfärdplan

- 5 Aktuella sjötrafikfrågor från TF 12:30 – 12:45
(Hans Hedenfeldt, Åsa Tivelius mfl.)

2020 var ett utmanande år. Skärgårdstrafiken drabbades av minskat antal trafikanter och kapaciteten på fartygen drogs ned, vilket innebar minskade biljettintäkter. Hela 52 procents tapp i omsättningen. Djurgårdslinjen gjorde största tappet. På vissa ställen har olika tidtabeller gjorts, där man räknar en tabell med is och en utan is. Inre skärgården har fler långsamt gående båtar. Nu går det bra för sjötrafiken, den ligger lika högt som förra året. Kompletteringstrafik finns på några få linjer. TF rekommenderar hemsidan www.waxholmsbolaget.se. En nyhet är att det nu går att resa med betalkort. Vuxen kan resa med enkelpriselbiljett.

- 6 Övriga frågor 12.45

Ingen tid kvar till övriga frågor.

- 7 Möten år 2021

6 maj, 11-13

2 september, 11-13

25 november, 11-13

